

NO TOT HA ESTAT LA BIPOLARITZACIÓ

El triomf de Zapatero demostra que els espanyols aposten majoritàriament per la moderació

ANTONIO FRANCO

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 15.03.08

Les eleccions han quedat enrere i Catalunya viu una profunda divisió d'opinions sobre el que realment ha passat. Únicament hi ha dues coses indiscutibles: la victòria de José Luis Rodríguez Zapatero i que "els altres no tornen". També ho sembla, però no ho és, la interpretació escut que fan els que han perdut posicions: tots els problemes que es detecten ara són per la bipolarització. No hi ha dubte que, de bipolarització, n'hi ha hagut, que ha estat brutal i que ha tingut efectes devastadors per als matisos diferencials. És un argument real, però, ¿ho explica tot? Segur que no. La política catalana fa massa anys que està en una profunda agitació perquè puguem pensar que tot comença i s'acaba en el rebuig social frontal del PP que sent l'àmplia majoria absoluta que constitueixen els que aquí no el voten.

Cruixen d'indecisió el PP espanyol i el de Catalunya. Són davant del dilema de continuar rebutjant la legitimitat de les identitats diferenciades o d'acceptar d'una vegada que l'única Espanya possible és plural i més descentralitzada. Juntament amb això, sobresurten les sonores bufetades que es reparteixen a Esquerra Republicana, una creixent tensió silenciosa a CiU, i la clamorosa sensació de desorientació i injustícia que viu ICV, a l'espera de com es replanteja Izquierda Unida.

HI HA UNA CLAU del 9-M: els electors van votar majoritàriament per la moderació. Repassem-ho. El gran vencedor, José Luis Rodríguez Zapatero, representa, per als que l'han votat, la voluntat de moderació enfront de la crispació del PP. Aquí, a Catalunya, han guanyat José Montilla i Carme Chacón, també molt poc radicals. L'un gestionant amb la màxima discreció la Generalitat, i l'altra, la ministra Chacón, amb la gosadia de fer una campanya positiva i optimista contra el clixé del "català emprenyat".

Un altre guanyador és Josep Antoni Duran Lleida, també moderat. És la cara menys antiespanyola de CiU. I també la més desmarcada dels líders de CDC que els últims temps parlen sense ambigüitat dels seus desitjos de votar afirmativament en un possible referèndum separatista.

De la resta de l'Estat es pot subratllar l'èxit dels socialistes bascos, l'opció menys agressiva d'Euskadi. I fins i tot és sorprenent la pujada dels socialistes aragonesos, del sector menys estrident del PSOE. Al davant, a l'Espanya del PP, en canvi, ha passat el contrari: els èxits més grans que han tingut s'han produït en llocs amb líders més canyers, començant per Madrid i València. Però la suma global és inqüestionable: gràcies especialment al pes contundent de Catalunya, en el conjunt d'Espanya encara hi ha més moderats que seduïts per les crides a la crispació.

ERC, antimoderada per vocació, és un capítol a part. Josep- Lluís Carod-Rovira reconeix que la formació, encara que sigui un partit de govern, viu en una adolescència política il·lusionada a descarregar rampells antisistema. En la mesura en què això és essencial per a la identitat d'Esquerra, deu ser reconfortant per als seus militants, però li impedeix fidelitzar els altres electors. Aquesta vegada, més de la meitat dels que

la van votar el 2004 han tornat a CiU i a l'abstenció, més que no pas al PSC.

CiU té la sort que el resultat electoral li permet reobrir amb discreció els seus debats interns. Però el fet que els seus vots tornaran a ser tan prescindibles a Madrid com a Barcelona, l'obliga a fer alguna cosa més que esperar el que li caigui de les destrosses d'Esquerra. Pot apostar per tornar a les posicions més moderades de Duran Lleida (cosa que dulcificaria les seves relacions amb els socialistes dels dos costats) o insistir en l'escalada sobiranista. Si opta per continuar entre dues aigües, viurà en soledat fins que les pròximes autonòmiques dictin veredictes.

Mariano Rajoy anuncia el seu desig de continuar al capdavant del PP i torna a esgrimir el gir al centre. Potser ha après que la crispació és un bumerang que, per molts vots que li proporcioni, estimula l'aparició d'encara més vots oposats, com ha passat aquesta vegada a Catalunya. De moment, el que és més curiós del món conservador és el pronunciament que han fet contra la continuïtat de Rajoy els seus tres principals suports mediàtics. Luis Maria Anson i Federico Jiménez Losantos clamen per substituir-lo, i se'ls entreveu una predilecció per Esperanza Aguirre, confiant que faci un continuisme crispador amb una altra cara. En canvi, Pedro J. Ramírez, fent pirueta, demana que el PP acabi d'una vegada amb l'aznarisme i que algú nou recompongui el PP amb un to i unes formes menys radicalitzades.

COSTA PENSAR que Rajoy pugui tirar endavant sense les crosses mediàtiques que fins ara impulsaven --a més a més de beneir-- els seus passos. I encara costa més esperar una suavització de les seves posicions quan s'endureixi la situació econòmica o hagin de substanciar-

se qüestions pendents com els recursos d'inconstitucionalitat contra l'Estatut, o el desbloqueig dels alts tribunals arbitrats de l'Estat. Els ciutadans van votar el 9-M majoritàriament per la moderació, però tot apunta que la galleria espanyola continuarà fent honor a aquesta trista apel·lació.

*Periodista